

Ми пам'ятаємо... Мачерет Євгенія Леонідівна. До 90-річчя від дня народження

4 червня 2019 р. відзначалася ювілейна дата — 90-річчя від дня народження **Євгенії Леонідівни Мачерет**, доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента Академії медичних наук України, академіка Академії наук вищої школи України, лауреата Державної премії України у галузі науки і техніки, заслуженого діяча науки і техніки України, кавалера Ордена княгині Ольги III ступеня, лауреата Республіканської премії імені В.К. Семінського, президента Європейської асоціації з лазеротерапії, віце-президента Всесвітньої асоціації з акупунктури, професора Тяньцзіньського коледжу традиційної китайської медицини, президента Української академії традиційної східної медицини і культури, президента Української асоціації акупунктури і лазеротерапії, до 2011 р. — завідувача кафедри неврології і рефлексотерапії Національної медичної академії післядипломної освіти (НМАПО) імені П.Л. Шупика. 8 вересня 2011 р. закінчився земний шлях Євгенії Леонідівни, але пам'ять про неї жива, продовжується розпочата нею справа.

Свій трудовий шлях Є.Л. Мачерет розпочала лікарем-неврологом. Одразу після закінчення Київського медичного інституту в 1955 р. працювала головним лікарем у Вишевичевській дільничній лікарні Житомирської області. З 1958 р. — клінічний ординатор на базі кафедри неврології Київського інституту удосконалення лікарів (нині — НМАПО імені П.Л. Шупика). У 1964 р. Євгенія Леонідівна успішно захистила кандидатську дисертацію «Сочетанное поражение сосудов головного мозга, сердца и нижних конечностей» і почала працювати асистентом кафедри. На цьому науковий пошук Є.Л. Мачерет не закінчився, і в 1971 р. вона захистила докторську дисертацію «Эхоэнцефалография в клинической практике». З 1976 р. — професор кафедри, у 1978–2011 рр. очолювала кафедру неврології з курсом рефлексотерапії (РТ) (нині — кафедра неврології і рефлексотерапії НМАПО імені П.Л. Шупика).

Очолована професором Є.Л. Мачерет кафедра поряд з підготовкою фахівців з неврології готувала спеціалістів з РТ вже з 1978 р. Основні напрямки наукових досліджень: нові підходи до діагностики, лікування та реабілітації пацієнтів із судинними і запальними захворюваннями центральної і периферичної нервової системи, усунення наслідків перенесених черепно-мозкових травм, больових синдромів, вивчення механізмів розвитку церебральних і периферичних розладів в осіб, які постраждали під час аварій на ЧАЕС, розробка способів лікування традиційними методами східної медицини, а також за допомогою лазеро- й електропунктури, ВВЧ (вкрай високочастотної) пунктури та ін., терапія судинних захворювань в умовах штучного мікроклімату «Біотрону». Великий цикл робіт присвячено розробці лазерних апаратів, електростимуляторів і апаратів акупунктурної діагностики та лікування. Під керівництвом Є.Л. Мачерет розроблено низку апаратів з акупунктурної діагностики і лікування, полісегментарної електропунктури, низькоінтенсивні лазерні апарати інфрачервоного діапазону («Біомед 001» та ін.). Ці апарати з успіхом застосовували в практичній медицині ще в 1990-х роках, зокрема в закладах охорони здоров'я в районах, постраждалих від аварії на ЧАЕС.

Під керівництвом Є.Л. Мачерет в 1977 р. розпочалися курси з підготовки лікарів з РТ, у 1980 р. створено службу РТ, відкрито мережу кабінетів РТ, розроблено велику кількість методик лікування та діагностики захворювань методами РТ, у кожній області та АР Крим, містах Києві та Севастополі призначені головні спеціалісти з РТ.

Науково-експериментальні та клінічні дослідження механізмів дії голко- та лазерорефлексотерапії розпочато з 1979 р., вони знайшли відображення у більше ніж 1700 наукових роботах у провідних журналах як нашої країни, так і зарубіжжя, опубліковано 19 монографій (2 з них за кордоном), 15 навчальних посібників, понад 60 методичних рекомендацій, авторських посвідчень і патентів — 31.

Основні монографії та посібники: «Руководство по рефлексотерапии» (1982, 1989), «Атлас акупунктурных зон» (1986), «Клініко-фармакотерапія неврологічних і нейрохірургічних захворювань» (1993),

«Основы электро- и акупунктуры» (1993), «Справочник врача-невропатолога поликлиники» (1995), «Практична неврологія» (1997), «Радіаційна енцефалопатія і нетрадиційні методи її лікування» (2000), «Електропунктурна діагностика та лікування в рефлексотерапії» (2001), «Нервові хвороби» (2002), «Основы вакуумной рефлекторно-терапии» (2004), «Основы традиционной китайской медицины в рефлексотерапии» (2004) тощо.

Багато сил Євгенія Леонідівна віддала підготовці наукових, педагогічних та лікарських кадрів. Під її керівництвом захищено 12 докторських та 50 кандидатських дисертацій; пройшли навчання 43 аспіранти та 62 клінічні ординатори.

Є.Л. Мачерет була членом редколегій багатьох медичних журналів. Заслуги Євгенії Леонідівни отримали широке міжнародне визнання. Вона користувалася авторитетом серед зарубіжних науковців, отримала диплом професора Тяньцзіньського коледжу традиційної китайської медицини з правом викладання на Сході. У 1992 р. під її керівництвом створено Українську асоціацію акупунктури і лазеротерапії (нині — Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація рефлексотерапії та медичної акупунктури» — ВГО «УАРМА»).

Професор Є.Л. Мачерет згадується як людина із загостреним почуттям жаги до життя, любові до людей, особливо знедолених, тварин, природи, всього прекрасного. Ці якості гармонійно поєднувалися зі скромністю у побуті, жертівністю: вона нехтувала своїм часом та силами у прагненні допомогти — чи то людині, чи то тварині. Євгенія Леонідівна ніколи не відмовляла у допомозі — навіть при невиліковних хворобах, коли опускали руки інші спеціалісти. Вона вважала, що допомогти можна завжди, хоча б небагато, й передала цю віру і прагнення своїм учням. При візитах матеріально неспроможних пацієнтів вона не раз діставала зі свого гаманця гроші й віддавала на оплату високовартісних обстежень або купівлю ліків. Завдяки людяності та високому професіоналізму Євгенія Леонідівна подовжила не одне людське життя... Своїм оптимізмом та доброзичливістю вона розпалювала віру в свої сили не тільки у пацієнтів, але й у своїх учнів. Вона навчила долати труднощі, ніколи не відступати. Будучи жінкою відвертою та емоційною, відкрито висловлювала свою думку і не тримала у душі зла... Разом із природною жіночністю та дипломатичністю їй була притаманна наполегливість і твердість у подоланні труднощів, прагненні досягнення мети... Весь життєвий шлях Є.Л. Мачерет була прикладом самовідданого служіння людям, медичній практиці та науці, якій вона присвятила майже 60 років свого яскравого життя.

Від імені учнів — спільноти рефлексотерапевтів та неврологів України, великої кількості вилікованих вдячних пацієнтів — низький уклін. Світла пам'ять Вчителю — професору Євгенії Леонідівни Мачерет...

Від імені членів ВГО «УАРМА» і від себе особисто президент ВГО «УАРМА», доктор медичних наук, професор О.Є. Коваленко